

NEUVOSTON LAUSUNTO,
annettu 10 päivänä maaliskuuta 2009,
Espanjan tarkistetusta vakausohjelmasta vuosiksi 2008–2011

(2009/C 68/04)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

on kuullut talous- ja rahoituskomiteaa,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

- (1) Neuvosto tutki 10 päivänä maaliskuuta 2009 Espanjan tarkistetun vakausohjelman, joka kattaa vuodet 2008–2011.
- (2) Komission yksiköiden tammikuussa 2009 tekemän väliennusteen mukaan Espanjan kokonaistuotannon kasvu supistui vuonna 2008 1,25 prosenttiin. Espanjaan kohdistuu maan sisäisiä ja ulkoisia sopeutuspaineita. Kotimaan asuntomarkkinat hiljenevät ja asuntojen hinnat laskevat. Ulkoisia paineita luo pitkittyneen vaihtotaseen alijäämän vuoksi nopeasti kasvava velkaantuminen, minkä seurauksena ulkomaille maksettavat korkomaksut nousevat. Espanjan viranomaiset alkoivat jo vuoden 2008 ensimmäisellä puoliskolla toteuttaa erilaisia toimenpiteitä taloudellisen toiminnan piristämiseksi. Niitä ovat tilapäiset ja pysyvät veronalennukset ja investointihankkeet, joiden arvo on noin 2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2009, sekä eräät rakenneuudistukset. Näiden harkinnanvaraisten toimenpiteiden lisäksi julkinen talous kärsii talouden laskusuhdanteesta, joka rajoittaa mahdollisuuksia harjoittaa muuta finanssipoliittista elvytystä vaarantamatta julkisen talouden rahoitusaseman terveyttä pitkällä aikavälillä. Espanjan haasteena onkin vauhdittaa potentiaalista kasvua pitkittyneessä laskusuhdanteessa ja edistää samalla käynnissä olevaa jo ennestään vallitsevan makrotalouden epätasapainon korjaamista.
- (3) Ohjelman perustana olevan makrotalouden skenaarion mukaan kokonaistuotannon kasvu supistuu 1,6 prosenttia vuonna 2009 ja elpyy sitten niin, että kokonaistuotanto kasvaa 1,2 prosenttia vuonna 2010 ja 2,6 prosenttia vuonna 2011. Kasvuvauhti perustuu pääasiassa kotimaankysyntään. Ulkoisen vajeen odotetaan samaan aikaan pienenevän vuosien 2008 ja 2011 välillä yli 9 prosenttia 5,25 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Ohjelmassa otetaan huomioon talouden laskusuhdanteeseen reagoimiseksi toteutetut elvytystoimet, mutta ei arvioida niiden täsmällistä vaikutusta kokonaistuotannon kasvuun. Tämänhetkisten tietojen ⁽²⁾ perusteella skenaario näyttää perustuvan melko optimistisiin vuoden 2009 kasvoletuksiin ja selvästi optimistisiin oletuksiin vuodesta 2010 alkaen. Ohjelman mukaan ulkoinen vaje pienenee vuosina 2008–2011 9,2 prosentista 5,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen tavara- ja palvelutaseen vajeen pienemisen ansiosta.
- (4) Komission yksiköiden tammikuussa 2009 tekemässä väliennusteessa julkisen talouden vuoden 2008 alijäämäksi arvioidaan 3,4 prosenttia suhteessa BKT:hen ⁽³⁾ eli se on tarkistetussa vakausohjelmassa ilmoitetun mukainen. Se on kuitenkin paljon heikompi kuin edellisessä tarkistuksessa asetettu tavoite, joka oli 1,2 prosentin ylijäämä suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden heikkeneminen johtuu sekä harkinnanvaraisista toimenpiteistä että paljon aiempaa vaisummasta taloudellisesta toiminnasta. Välittömistä veroista muodostuvien tulojen lasku johtuu toisaalta henkilö- ja yhtiöveronalennuksista ja toisaalta selvästi pienemmistä yritysvoitoista varallisuusmarkkinoiden, myös kiinteistömarkkinoiden, hiljennyttä.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1. Tässä tekstissä mainitut asiakirjat löytyvät seuraavilta verkkosivuilta: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Arvioinnissa otetaan huomioon komission yksiköiden tammikuun 2009 ennuste mutta myös muita sittemmin käyttöön tulleita tietoja.

⁽³⁾ Koska perustamissopimuksen viitearvon ilmoitettiin siis ylittyvän, komissio laati 18 päivänä helmikuuta 2009 perustamissopimuksen 104 artiklan 3 kohdan mukaisen kertomuksen.

Välillisistä veroista saatavat tulot laskivat kulutuksen supistumisen ja erityisesti asuntokauppojen tyrehtymisen vuoksi. Niihin vaikuttivat myös kertaluonteiset tuloja vähentävät toimenpiteet, kuten muutokset alv-maksuihin ja -palautuksiin. Menoylytykset kertovat ennen kaikkea automaattisten vakauttajien toiminnasta eli sosiaalisten tulonsiirtojen, joihin kuuluvat myös työttömyysetuudet, lisääntymisestä.

- (5) Tarkistetun ohjelman mukaan julkisen talouden alijäämä olisi 5,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2009, kun se komission yksiköiden väliennusteen mukaan on 6,2 prosenttia. Julkisen talouden rahoitusaseman heikkenemisen ilmoitetaan johtuvan harkinnanvaraisista toimenpiteistä, joiden suuruus on noin 2 prosenttia suhteessa BKT:hen, mutta myös automaattisten vakauttajien toiminnasta talouden laskusuhdanteessa (arviolta noin 1 prosentti suhteessa BKT:hen). Harkinnanvaraisiin toimenpiteisiin kuuluu marraskuun 2008 elvytyspaketti (hieman yli 1 prosentti suhteessa BKT:hen). Pakettiin sisältyy uusien julkisten rakennusurakoiden käynnistämiseen tarkoitettu keskushallinnon rahasto paikallistason julkisia investointeja varten (0,75 prosenttia suhteessa BKT:hen). Tuloja pienentäviä kertaluonteisia toimenpiteitä ovat muun muassa ALV-palautusjärjestelmän muutos ja asuntovelkaisten verovelvollisten tuloverosta kannettavan lähdeveron leikkaus. Ne kasvattavat alijäämää noin 0,75 prosenttia suhteessa BKT:hen. Finanssipolitiikan viritys on kaiken kaikkiaan vuonna 2009 elvyttävä ja Euroopan talouden elvytysuunnitelman mukainen.
- (6) Kokonaisalijäämän odotetaan saavuttavan huippunsa vuonna 2009 ja supistuvan sen jälkeen niin, että vuonna 2011 se on alle 4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Perusalijäämä noudattaa samankaltaista uraa: vuoteen 2011 mennessä se on enää 1,9 prosenttia suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2009 on 4,1 prosenttia. Julkisen talouden rakenteellinen alijäämä kasvaa 3,5 prosentista suhteessa BKT:hen 4,75 prosenttiin vuosina 2008–2009 johtuen harkinnanvaraisten toimenpiteiden vaikutuksesta talousarvioon, mutta myös tulojen laskusta kiinteistöalalla parhaillaan tapahtuvan sopeutuksen seurauksena. Tämä ei sisällä vuoden

2009 budjettiin sisällytettyjä kertaluonteisia tuloja pienentäviä toimenpiteitä, jotka ovat 0,75 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen. Tarkistetussa ohjelmassa määritetään julkisen talouden sopeutusura, jonka mukaan rakenteellinen rahoitusasema kohenisi 1,25 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2010 ja hieman yli 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2011. Tämän tuloksena rakenteellisen alijäämän pitäisi ohjelman mukaan supistua 2,75 prosenttiin vuonna 2011⁽¹⁾. Ohjelman mukaan sopeutuksen tavoitteena on saavuttaa uudelleen keskipitkän aikavälin tavoite eli tasapainoinen rakenteellinen rahoitusasema, mutta siihen ei uskota päästävän ohjelmakauden aikana. Vuonna 2010 odotettavissa olevan kohennuksen selittää osin marraskuussa 2008 hyväksytyin elvytyspaketin tilapäinen luonne. Ohjelmassa ei kuitenkaan kuvailla muita toimenpiteitä, jotka tukisivat rakenteellisen alijäämän supistumista. Julkinen bruttovelka on vuonna 2008 arviolta 39,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja sen ennustetaan kasvavan noin 14 prosenttiyksikköä ohjelmakauden aikana. Velkasuhteen nousua vauhdittaa pääasiassa vuonna 2009 alijäämän syvenemisen ja BKT:n kasvun hidastumisen lisäksi myös pankkien varallisuuden hankinta rahoitusalan pelastuspaketin yhteydessä.

- (7) Julkisen talouden toteutumiin kohdistuu riskejä koko ohjelmakauden ajan. Ensimmäkin tarkistetussa ohjelmassa esitetty makrotalouden skenaario näyttää perustuvan varsin suotuisiin kasvuoletuksiin etenkin ohjelman myöhempinä vuosina. Toiseksi vuosien 2010 ja 2011 julkisen talouden tavoitteita ei tueta millään toimenpiteillä; ainoa ilmoitettu tapahtuma on marraskuun 2008 paketin vaikutusten päättymisen. Lisäksi alue- ja paikallishallinnoille on annettu lupa kerryttää alijäämää vuonna 2009 ilman tavanomaista velvoitetta esittää mukainen tasapainotussuunnitelma. Lupa noudattaa budjettivakauskäytäntä, joka mahdollistaa tällaisen poikkeuksen silloin, kun reaalityönsä toiminta poikkeaa merkittävästi alustavista ennusteista. Velkasuhde ei välttämättä kehity yhtä suotuisasti kuin tarkistetussa ohjelmassa ennustetaan, kun otetaan huomioon makrotalouden skenaarioon ja julkisen talouden tavoitteisiin liittyvät riskit sekä epävarmuus rahoitusalan pelastuspaketin yhteydessä myönnettävien takauksien vaikutuksista. Rahoitusalan tukemiseksi toteutettavista toimenpiteistä johtuva velan kasvu kääntyisi kuitenkin laskuun, jos tukiohjelma ja siihen liittyvät rahoitustoiminnot onnistuvat.

⁽¹⁾ Soveltaen ohjelman tietojen perusteella uudelleenlaskettua suhdannetasoitettua julkisen talouden rahoitusasemaa ja komission yksiköiden käyttämää kertaluonteisten ja muiden väliaikaisten toimenpiteiden määritelmää rakenteellinen rahoitusasema on - 3,1 % suhteessa BKT:hen vuonna 2008, - 4,1 % vuonna 2009 ja - 3,4 % vuonna 2010.

- (8) Väestön ikääntymisestä julkiseen talouteen aiheutuvat pitkän aikavälin vaikutukset ovat selvästi EU:n keskiarvoa merkittävämmät johtuen lähinnä eläkemenojen suhteellisen suuresta kasvusta suhteessa BKT:hen tulevana vuosikymmeninä. Vuoteen 2007 jatkunut julkisen talouden vahva rahoitusasema auttoi osaltaan lieventämään ennakoituja väestön ikääntymisestä julkiseen talouteen aiheutuvia pitkän aikavälin vaikutuksia, mutta julkisen talouden kehittyminen ohjelmassa ennustetulla tavalla johtaisi päinvastaiseen tilanteeseen. On myös huomattava, että kestävyyskuilu syvenee huomattavasti viimeisimpään tarkistettuun ohjelmaan verrattuna, jos lähtökohdaksi otetaan komission yksiköiden väliennusteesta esitetty vuoden 2009 julkisen talouden rahoitusasema. Julkisen talouden kestävyteen kohdistuvia suuria pitkän aikavälin riskejä voitaisiin pienentää parantamalla perusjäämää keskipitkällä aikavälillä ja toteuttamalla ikääntymiseen liittyvien menojen huomattavaa kasvua hillitseviä rakenteellisia lisätoimenpiteitä.
- (9) Keskipitkän aikavälin talousarviokehys on auttanut tarkoituksenmukaisen finanssipolitiikan suunnittelussa ja toteutuma on kaiken kaikkiaan ollut hyvä, vaikkakin se on heikentynyt vuodesta 2008 lähtien. Kehystä ei suunnitella uudistettavan. Ohjelma sisältää kuitenkin useita uudistuksia, joiden tarkoituksena on parantaa julkisen talouden laatua. Tulopuolella niitä ovat ansiotuloon kohdistuvan verorasituksen keventäminen henkilötuloverohyvityksellä, joka olisi enimmillään 400 EUR/verovelvollinen, mekanismi asuntolainan verohyvityksen myöntämiseksi ennakolta, varallisuusveron lakkauttaminen ja yhtiötuloverouudistuksen toinen vaihe sekä verotusjärjestelmän toimivuuden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet, kuten mahdollisuus saada alv-hyvitykset kuukausittain. Menopuolella etusijalle on asetettu tuottoon johtavat menot sekä tarve hillitä julkisen sektorin välituotekäyttöä. Ohjelmassa korostetaan julkisen sektorin toiminnan ja julkisten palvelujen laadun arvioinnista vastaavan valtion viraston merkitystä arviointikulttuurin edistäjänä ja julkisten palvelujen tehokkuuden ja laadun varmistajana.
- (10) Espanjan viranomaiset ovat toteuttaneet joitakin toimenpiteitä rahoitusalan vakauttamiseksi. Talletusten ja sijoitusten takausrahastoa kasvatettiin (20 000 EUR 100 000 EUR tilinomistajaa ja pankkia kohden), ja perustettiin rahoitusomaisuuden hankintarahasto, jonka tarkoituksena on edistää luotonantoa yrityksille ja yksityishenkilöille. Rahaston suuruus on 30 miljardia EUR (lähes 3 prosenttia suhteessa BKT:hen), ja se on mahdollista kasvattaa 50 miljardiin EUR. Lisäksi viranomaiset päättivät antaa talous- ja valtiovarainministeriölle poikkeuslupia, joiden nojalla valtio voi taata Espanjaan sijoittautuneiden pankkien uusia, kolmen kuukauden — kolmen vuoden kuluessa erääntyviä rahoitustahtumia vuonna 2009 enimmillään yhteensä 100 miljardilla EUR (10 prosenttia suhteessa BKT:hen) ja ostaa arvopapereita, joita Espanjaan sijoittautuneet pankit laskevat liikkeeseen omien varojensa vahvistamiseksi.
- (11) Espanjan hallitus toteutti laajamittaisia harkinnanvaraisia finanssipoliittisia toimenpiteitä talouden laskusuhdanteeseen vastaamiseksi. Vuodeksi 2009 tarkoitettu elvytyspaketti on Eurooppa-neuvoston joulukuussa 2008 hyväksymän Euroopan talouden elvytysuunnitelman mukainen, ja se on tarkoituksenmukainen reaktio talouden laskusuhdanteeseen, sillä se tukee taloudellista toimintaa väliaikaisesti vuonna 2009. Siinä keskitytään ennen kaikkea investointeihin, kotitalouksien ostovoimaan sekä yritystoimintaan ja pk-yrityksiin Osa toimenpiteistä (noin 1 prosentti suhteessa BKT:hen) sisältyi jo huhti- ja elokuussa 2008 laadittuihin erityisiin paketteihin; loput ovat uusia toimia, joista päätettiin marraskuussa 2008 esitetystä finanssipoliittisesta elvytysuunnitelmassa (hieman yli 1 prosentti suhteessa BKT:hen). Marraskuun 2008 paketti on oikein ajoitettu, kohdennettu ja tilapäinen. Toimenpiteet vastaavat pääpiirteittäin lyhyen aikavälin tärkeimpiä poliittisia tavoitteita. Tarkistettuun ohjelmaan sisältyy myös joitakin rakenteellisia toimenpiteitä, jotka ovat osa pidemmän aikavälin uudistus suunnitelmaa mutta jotka auttavat myös selviämään laskusuhdanteen asettamista nykyisistä haasteista. Toimenpiteet ovat yhteydessä komission 28 päivänä tammikuuta 2009 Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategian osana ehdottamaan keskipitkän aikavälin uudistusohjelmaan ja maakohtaisiin suosituksiin. Niiden tavoitteena on parantaa kasvupotentiaalia, vahvistaa kilpailukykyä ja työllisyyttä sekä tukea muita heikommassa asemassa olevien väestönosien tulotasoa. Samalla saatetaan palveludirektiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä.

- (12) Ohjelman mukainen finanssipolitiikan viritys on kaiken kaikkiaan elvyttävä vuonna 2009 ja lievästi rajoittava vuonna 2010. Ohjelmassa tavoitellaan erityisesti sitä, että vuoden 2009 talouden laajentumissuunta kääntyy vuonna 2010 ja että rakenteellinen rahoitusasema paranee edelleen vuonna 2011. Kun kuitenkin otetaan huomioon julkisen talouden suunnitelmiin kohdistuvat riskit, suunnan kääntäminen vuonna 2010 edellyttää lisätoimia. Ohjelmassa ennakoidaan, että kokonaisalijäämä pysyttelee viitearvon (3 prosenttia suhteessa BKT:hen) yläpuolella. Alijäämän on ohjelman mukaan tarkoitus supistua vuonna 2010 ja sen jälkeen, mutta tämän tueksi ei ole kaavailtu toimenpiteitä.
- (13) Vakaus- ja lähentymisohjelmia koskeissa käytännösäännöissä täsmennetyistä tietovaatimuksista voidaan todeta, että ohjelmasta puuttuu pakollisia ja vapaaehtoisia tietoja ⁽¹⁾.

Yleisenä päätelmänä voidaan todeta, että Espanjan julkisen talouden pitkän tasapaino- tai ylijäämäkauden jälkeen taloudellisen toiminnan jyrkkä supistuminen ja eräät harkinnanvaraiset toimenpiteet ovat synnyttäneet vuonna 2008 alijäämän, joka on yli 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tarkistetun vakausohjelman tavoitteena on elvyttää julkista taloutta voimakkaasti vuonna 2009 Euroopan talouden elvytysuunnitelman mukaisesti, jotta talouden toimeliaisuuden jatkuva hidastuminen saadaan pysähtymään. Tämä kasvattaa julkisen talouden alijäämää, mutta velkasuhde pysyy selvästi alle 60 prosentin suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyuden parantamisen pitäisi olla yksi ensisijaisista tavoitteista. Varsin suotuisista makrotalouden oletuksista saattaa seurata, että talouskasvu ei tuekaan julkisen talouden vakauttamista siinä määrin kuin ohjelmassa ennakoidaan. Myöskään sopeutusuran tueksi ei ole kaavailtu riittävästi konkreettisia toimenpiteitä. Myös julkisen talouden laadun parantaminen on tärkeää, sillä se tukee epätasapainossa olevan talouden kitkatonta sopeutusta.

Edellä esitetyn arvion perusteella Espanjaa kehoitetaan:

- i) toteuttamaan Euroopan talouden elvytysuunnitelmaa vastaavan vuoden 2009 finanssipolitiikan suunnitellulla tavalla ja vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa sekä välttämään julkisen talouden heikkenemistä edelleen vuonna 2009; jatkamaan päättäväisesti merkittävää rakenteellista vakautusta vuonna 2010 ja sitä seuraavina vuosina, ja tukemaan sitä toimenpitein;
- ii) parantamaan julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä toteuttamalla väestön ikääntymiseen liittyvien menojen kasvua hillitsevät lisätoimenpiteet;
- iii) varmistamaan, että julkisen talouden vakauttamistoimenpiteillä parannetaan myös julkisen talouden laatua suunnitelmien mukaisesti, kun otetaan huomioon tarve korjata vallitsevaa epätasapainotilannetta.

Keskeisten makrotaloutta ja julkista taloutta koskevien ennusteiden vertailu

		2007	2008	2009	2010	2011
BKT:n määrä (% muutos)	VO tammikuu 2009	3,7	1,2	- 1,6	1,2	2,6
	KOM tammikuu 2009	3,7	1,2	- 2,0	- 0,2	—
	VO joulukuu 2007	3,8	3,1	3,0	3,2	—
YKHI-inflaatio (%)	VO tammikuu 2009	—	—	—	—	—
	KOM tammikuu 2009	2,8	4,1	0,6	2,4	—
	VO joulukuu 2007	2,7	3,3	2,7	2,8	—

⁽¹⁾ Ohjelmasta puuttuvat erityisesti pakolliset tiedot kertaluonteisista ja muista väliaikaisista toimenpiteistä (taulukko 2) ja valinnaiset tiedot YKHI-inflaatiosta (taulukko 1b), työn tuottavuudesta tehtyä työtuntia kohti (taulukko 1c), julkisen talouden menoista toimintokohtaisesti (taulukko 3) ja rakenteellisesta rahoitusasemasta (taulukko 5) sekä yksityiskohtaiset tiedot velan kehittämisestä (taulukko 4), kuten kassaperusteisen ja suoriteperusteisen tilinpidon väliset erot julkisessa velassa, rahoitusomaisuuden nettokertymä, yksityistämistulot, arvostusvaikutukset ja muut vaikutukset, likvidi rahoitusomaisuus ja nettoraahoitusvelka.

		2007	2008	2009	2010	2011
Tuotantokulu (¹) (% potentiaalisesta BKT:stä)	VO tammikuu 2009	1,4	0,3	- 2,6	- 3,2	- 2,7
	KOM tammikuu 2009 (²)	1,5	0,8	- 2,3	- 3,4	—
	VO joulukuu 2007	- 0,9	- 1,4	- 1,9	- 1,6	—
Nettoluotonanto/-otto muuhun maailmaan nähten (% BKT:stä)	VO tammikuu 2009	- 9,7	- 9,2	- 6,6	- 5,8	- 5,4
	KOM tammikuu 2009	- 9,7	- 9,0	- 6,7	- 6,2	—
	VO joulukuu 2007	- 9,0	- 8,9	- 8,8	- 8,7	—
Julkisen talouden tulot (% BKT:stä)	VO tammikuu 2009	41,0	37,0	37,5	38,3	38,7
	KOM tammikuu 2009	41,0	36,8	36,4	36,9	—
	VO joulukuu 2007	40,800	40,4	40,4	40,3	—
Julkisen talouden menot (% BKT:stä)	VO tammikuu 2009	38,8	40,4	43,3	43,1	42,6
	KOM tammikuu 2009	38,8	40,2	42,6	42,5	—
	VO joulukuu 2007	39,0	39,2	39,2	39,1	—
Julkisen talouden rahoitusasema (% BKT:stä)	VO tammikuu 2009	2,2	- 3,4	- 5,8	- 4,8	- 3,9
	KOM tammikuu 2009	2,2	- 3,4	- 6,2	- 5,7	—
	VO joulukuu 2007	1,8	1,2	1,2	1,2	—
Perusjäämä (% BKT:stä)	VO tammikuu 2009	3,8	- 1,9	- 4,1	- 2,9	- 1,9
	KOM tammikuu 2009	3,8	- 1,8	- 4,6	- 4,0	—
	VO joulukuu 2007	3,4	2,7	2,6	2,6	—
Suhdannetasoitettu rahoitusasema (¹) (% BKT:stä)	VO tammikuu 2009	1,6	- 3,5	- 4,7	- 3,4	- 2,8
	KOM tammikuu 2009	1,6	- 3,7	- 5,2	- 4,2	—
	VO joulukuu 2007	2,2	1,8	2,0	1,9	—
Rakenteellinen rahoitus- asema (³) (⁴) (% BKT:stä)	VO tammikuu 2009	1,6	- 3,5	- 4,7	- 3,4	- 2,8
	KOM tammikuu 2009	1,6	- 3,3	- 4,6	- 4,2	—
	VO joulukuu 2007	2,2	1,8	2,0	1,9	—

		2007	2008	2009	2010	2011
Julkinen bruttovelka (% BKT:stä)	VO tammikuu 2009	36,2	39,5	47,3	51,6	53,7
	KOM tammikuu 2009	36,2	39,8	46,9	53,0	—
	VO joulukuu 2007	36,2	34,0	32,0	30,0	—

Huom:

- (¹) Ohjelmien mukaiset tuotantokuilut ja suhdannetasoitettut rahoitusasemat, jotka komission yksiköt ovat laskeneet uudelleen ohjelmien tietojen perusteella.
- (²) Perustuu ennusteisiin, joiden mukaan potentiaalinen kasvu on 3,0 % vuonna 2007, 1,8 % vuonna 2008, 1,0 % vuonna 2009 ja 0,9 % vuonna 2010.
- (³) Suhdannetasoitettu rahoitusasema, jossa ei ole otettu huomioon kertaluonteisia eikä muita väliaikaisia toimenpiteitä. Uusimpaan ohjelmaan ei sisälly kertaluonteisia toimenpiteitä. Kertaluonteiset ja muut väliaikaiset toimenpiteet ovat alle 0,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2008 ja yli 0,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2009. Ne ovat kaikki alijäämää lisääviä, ja ne on otettu huomioon komission yksiköiden tammikuun 2009 väliennusteessa.
- (⁴) Soveltaen ohjelman tietojen perusteella uudelleenlaskettua suhdannetasoitettua julkisen talouden rahoitusasemaa ja komission yksiköiden käyttämää kertaluonteisten ja muiden väliaikaisten toimenpiteiden määritelmää rakenteellinen rahoitusasema on - 3,1 % suhteessa BKT:hen vuonna 2008, - 4,1 % vuonna 2009 ja - 3,4 % suhteessa BKT:hen vuonna 2010.

Lähde:

Vakaushjelma (VO), komission yksiköiden tammikuun 2009 väliennuste (KOM) komission yksiköiden laskelmat.